

Europejski Tydzień Walki z Rakiem Szyjki Macicy 22 - 28 stycznia 2024 r.

Rak szyjki macicy to jeden z najczęściej występujących nowotworów u kobiet. Na wczesnym etapie jest wyleczalny w ponad 99% przypadków. Niewykryty i nieleczony może prowadzić do śmierci.

Czy wiesz, że ...

W 2008 roku Nagrodę Nobla w dziedzinie medycyny przyznano prof. Haraldowi zur Hausenowi za wykazanie, że raka szyjki macicy – jeden z najczęstszych nowotworów złośliwych u kobiet, powoduje wirus brodawczaka ludzkiego (HPV). Badania te umożliwiły stworzenie szczepionki przeciwko tej chorobie.

Wśród głównych przyczyn występowania raka szyjki macicy wymienia się przede wszystkim **zakażenie wirusem HPV** (wirus brodawczaka ludzkiego). Do zarażenia dochodzi najczęściej poprzez kontakt seksualny (użycie prezerwatywy nie chroni przed zachorowaniem, jedynie zmniejsza ryzyko). Zakażenie HPV jest bardzo częste, 80% aktywnych seksualnie kobiet i mężczyzn w ciągu swojego życia będzie zakażonych HPV. Większość zakażeń ustępuje samoistnie. Jednak przetrwałe zakażenia w organizmie kobiety mogą przekształcić się w **raka szyjki macicy**. Proces ten trwa kilka, a często nawet kilkanaście lat, dlatego jest sporo czasu na reakcję.

Do czynników zwiększających ryzyko zakażenia wirusem HPV zalicza się m.in.:

- wczesną inicjację seksualną
- licznych partnerów seksualnych,
- przewlekłe stany zapalne pochwy,
- obniżenie odporności,
- palenie tytoniu.

Profilaktyka raka szyjki macicy

Szczepienia ochronne

Ochronę przed zakażeniem dają szczepienia przeciw wirusowi HPV. Dedykuje się je dziewczętom, młodym kobietom oraz chłopcom i młodym mężczyznom przed rozpoczęciem inicjacji seksualnej. Szczepionka przeciw HPV, to preparat, którego głównym celem jest zapobieganie chorobie nowotworowej. Powszechny program bezpłatnych szczepień przeciw HPV jest skierowany do dziewcząt i chłopców w wieku 12 i 13 lat.

Dzieci i młodzież w innym wieku niż objęte programem (czyli w wieku 9–11 oraz 14–17 lat) mogą zostać bezpłatnie zaszczepione przeciw HPV, jeśli lekarz podstawowej opieki zdrowotnej (POZ) wystawi e-receptę na szczepionkę. Rodzic realizuje e-receptę w aptece i umawia dziecko na szczepienie bezpośrednio w przychodni POZ.

Badania cytologiczne

Badanie cytologiczne polega na pobraniu materiału z szyjki macicy za pomocą małej szczoteczki. Następnie bada się mikroskopowo pobrane komórki nabłonka. Dzięki temu można zdiagnozować nawet niewielkie nieprawidłowości. **Wczesne zmiany, wykryte w komórkach szyjki macicy, można całkowicie wyleczyć!**

Regularne badania cytologiczne chronią kobiety przed zachorowaniem, pozwalają wykryć zmiany przedrakowe i raka we wczesnym, uleczalnym stadium zaawansowania. Dlatego każda kobieta aktywna seksualnie powinna regularnie wykonywać profilaktyczne badania cytologiczne. Szczepienia ochronne nie zwalniają z obowiązku wykonywania cytologii!

Cytologia nie boli, cytologia ratuje życie!

Zapraszamy do zapoznania się z materiałami programu edukacyjnego „Wybierz Życie – Pierwszy Krok”.

<https://www.pierwszykrok.edu.pl/pl/mlodziej>

Dowiedz się więcej na temat wirusa HPV!

<https://www.pierwszykrok.edu.pl/mlodziej/co-to-jest-hpv>

Pamiętajmy – wiedza ratuje życie!

<https://pacient.gov.pl/program-profilaktyczny/profilaktyka-raka-szyjki-macicy>

<https://pacient.gov.pl/aktualnosc/szczepienie-ktore-chroni-przed-rakiem>

